

SPOJENÍ V OBRANNÉ OPERACI

Organizace a zabezpečení spojení v obranné operaci závisí na podmínkách přechodu armády do obrany. Armáda může přejít do obrany v přímém dotyku, nebo mimo dotyk s nepřítelem.

Budování spojovací soustavy v obranné operaci dále ovlivňuje složení armády a její operační sestava, šířka a hloubka obranného pásma, úkoly vojsk, organizace velení a součinnosti, stav spojovacích sil a prostředků, vlastnosti terénu a doba na přípravu obrany.

Zvlášť velký význam pro zabezpečení spolehlivého spojení má organizace systému velení, charakter a složení jednotlivých míst velení.

V obranné operaci zřizujeme a připravujeme: velitelské stanoviště, záložní velitelské stanoviště, týlové velitelské stanoviště, záložní prostory míst velení armády a podřízených, místa pro rozvinutí pomocného velitelského stanoviště a předstuněného místa velení. Při výběru těchto míst přihlížíme k požadavkům na zabezpečení nepřetržitosti a spolehlivého spojení.

Spojení při přechodu armády do obrany v přímém dotyku s nepřítelem

K přechodu do obrany v přímém dotyku s nepřítelem může dojít v průběhu útočné operace při odražení silného protiúderu nepřítele, při neúspěšném střetném sražení, nebo po splnění úkolů v armádě (frontové) útočné operaci.

Po obdržení úkolu k přechodu do obrany začne přeskupování vojsk, při současném plnění bojových úkolů. Podle rozhodnutí velitele frontu část svazků můžeme předat jiné armádě a naopak armádě mohou být přiděleny nové svazky, např. ze zálohy velitele frontu.

Určité změny budou i v operační sestavě. Šířka obranného pásma bude zpravidla větší než v útoku, přičemž bojové možnosti armády (její složení) budou menší. Jedno ze zvláštností je i to, že příprava k přechodu do obrany bude probíhat ve zkrácených lhůtách.

V souladu s rozhodnutím velitele armády pro přechod do obrany budeme postupně měnit systém velení, především z hlediska výběru a zaujetí nových míst velení armády a podřízených. Při zachování spojení z původních míst velení armády se svazky, které jsou v přímém dotyku s nepřítelem nebo se přeskupují, připravíme spojení z nově určených míst velení.

Je požadavek, abychom spojovací soustavu v obranné operaci široce členili. K tomu máme však omezený počet spojovacích sil a prostředků, vzhledem ke ztrátám v průběhu útočné operace. V minimální míře můžeme počítat s využitím stále spojovací sítě, protože tato bude v důsledku předcházející bojové činnosti většinou zničena. Přebudování spojovací soustavy bude probíhat pod přímým vlivem nepřítele, jako je palba všeho druhu, rádiové rušení, činnost výsadků, diverzních skupin atd.

Spojení za těchto podmínek budeme plánovat úpravou platného plánu spojení v souladu s rozhodnutím velitele armády na základě pokynů náčelníka štábu, písemných nebo ústních pokynů náčelníka spojovacího vojska frontu a zhodnocení stavu spojovacích sil a prostředků.

Budování (přebudování) spojovací soustavy armády při přechodu do obrany bude probíhat **ve dvou etapách.**

V **prvním pořadí** rozvineme spojovací uzly v novém prostoru velitelského a týlového velitelského stanoviště, pomocné spojovací uzly, radioreléové spoje k zabezpečení spojení z velitelského stanoviště armády k divizím prvního sledu, ar-

mádní raketové brigádě, armádní dělostřelecké (raketometné) skupině, protitankové záloze, protiletadlovému raketovému pluku a mezi místy velení armády.

Z týlového velitelského stanoviště k zabezpečení spojení k hlavním týlovým útvarům, svazkům a zařízením, jako jsou pohyblivá armádní základna, pohyblivá raketová a protiletadlová raketová technická základna, zdravotnická záloha.

Ke splnění těchto úkolů využíváme především sil a prostředků ze zálohy spojovacího vojska armády. Dobu pro práce prvního pořadí limituje pohotovost k zaujetí obrany a čas, potřebný k přemístění velitelského a týlového velitelského stanoviště do nových prostorů.

Práce druhého pořadí spočívají v rozvinutí spojovacího uzlu záložního velitelského stanoviště, pomocných spojovacích uzlů v hloubce obranného pásma, v přípravě po spojovací stránce záložních prostorů míst velení, vybudování radioreléového, linkového a rádiového spojení ze záložního velitelského stanoviště ke svazkům druhého (pozdější i prvního) sledu armády, armádní raketové brigádě a dalším svazkům a útvarům druhů vojsk.

Pokračují práce na budování linkového a radioreléového spojení z velitelského stanoviště k dalším prvkům operační sestavy armády a z týlového velitelského stanoviště ke zbývajícím týlovým útvarům a zařízením.

Jednotlivé prvky spojovací soustavy v druhém pořadí budují síly a prostředky, které v době obdržení rozkazu k přechodu do obrany zabezpečovaly spojení a které pak postupně uvolňujeme.

Proto pohotovosti spojení z nového prostoru záložního velitelského stanoviště můžeme dosáhnout za 5–6 hodin po přemístění velitelského stanoviště do nového prostoru, po uvolnění a možnosti využití spojovacího uzlu z prostoru původního velitelského stanoviště.

Po přemístění záložního velitelského stanoviště do nového prostoru zrušíme spojovací uzel v původním prostoru a spojovací jednotka se přesune do spojovací zálohy náčelníka spojovacího vojska armády.

Při přechodu armády do obrany v přímém dotyku s nepřítelem využijeme všech druhů spojení, především však rádiové a radioreléového, které doplníme poštovním spojením.

Rádiové spojení zabezpečíme z velitelského, záložního a týlového velitelského stanoviště. V případě aktivace předstunutého nebo vzdruženého místa velení je organizačně i provozně připraveno i z těchto míst k okamžitému provozu.

Dílejší změny ve struktuře rádiového spojení pro obranu může vyvolat omezený počet spojovacích uzlů a prostředků a nově stanovené požadavky na spojení.

Rádiové spojení s novými prvky operační sestavy armády řešíme začleněním rádiových stanic jejich velitelů (štábů) do současných sítí velitele a štábu armády.

Omezený počet rádiových prostředků může vést k sloučení některých rádiových sítí a tím ke snížení jejich celkového počtu. Vysílací středisko je účelné umístit tak, abychom je mohli ovládat jak z velitelského, tak i ze záložního velitelského stanoviště.

Část rádiových prostředků může být podle nařízení štábu fronty vyčleněna k zřizování klamných rádiových vysílacích středisek, klamných rádiových sítí a směrů v rámci operačního maskování a dezinformace nepřítele.

Provozní režim (způsob činnosti) rádiového spojení v období organizace a přechodu do obrany zůstává stejný jako byl v útočné operaci. Teprve s postupným rozšiřováním možností radioreléového a linkového spojení můžeme omezovat provoz v rádiových sítích a směrech a tím zvyšovat ochranu rádiového spojení před průzkumem a rušením nepřítele.

Při zaujetí nových míst velení armády a podřízených pro obranu platí z nich zákaz vysílání rádiových stanic. Rádiové spojení zabezpečíme z prostorů původních míst velení. Z nových prostorů budeme využívat ostatních spojovacích prostředků. Rádiové spojení budeme odtud aktivovat postupně, se zahájením útoku nepřítele a při narušení ostatních druhů spojení.

Radioreléové spojení zabezpečíme z velitelského a záložního velitelského stanoviště a částečně i z týlového velitelského stanoviště k hlavním prvkům operační sestavy armády a to buď přímo, nebo přes pomocné spojovací uzly armády.

Přebudování varianty radioreléového spojení, platné pro útočnou operaci, na variantu pro obrannou operaci musíme velmi pečlivě zplánovat, aby při realizaci nutných změn nedošlo na základních směrech k přerušení spojení. Pokud je to možné, využíváme především již vybudovaných pomocných spojovacích uzlů. S přihlédnutím k novým prostorům míst velení armády a podřízených můžeme zřizovat nové pomocné spojovací uzly, např. část původních zrušit a převést do zálohy náčelníka spojovacího vojska.

I při dílčích změnách ve struktuře radioreléového spojení musíme velmi podrobně a důsledně přehodnotit a upravit kmitočtový plán a schéma kanálového propojení.

Radioreléové spojení s velitelským a záložním velitelským stanovištěm frontu a se sousedními armádami zabezpečíme stejným způsobem jako v útočné operaci (přes opernou spojovací síť a po samostatných směrech).

Linkové spojení při přechodu armády do obrany v průběhu útočné operace bude zpočátku velmi omezené. Z nových míst velení můžeme postupně budovat kabelová vedení především mezi místy velení armády, ke svazkům prvního sledu a k armádní raketové brigádě.

Polní kabelové vedení rozvíjíme s využitím ochranných vlastností terénu a pokud je to časově možné, ukládáme do země (ručně nebo s využitím mechanizačních prostředků).

Ke zvýšení spolehlivosti spojovací soustavy můžeme kabelová vedení vybudovat i z velitelského a záložního velitelského stanoviště armády k nejbližším pomocným spojovacím uzlům armády. Toto vytváří podmínky pro komplexní využívání radioreléových a linkových spojů, získání oklikových kanálů, ochranu spojení proti průzkumu prostředky radiového elektronického boje nepřítele.

Při přechodu do obrany i v průběhu obranné operace budeme k zabezpečení velení v plném rozsahu využívat pohyblivých pojítek. Protože se postupně budou měnit prostory míst velení armády a pod-

řízených, musíme včas přepracovat grafikon doručování služebních a poštovních zásilek.

Včasnost a bezpečnost doručování služebních a poštovních zásilek mohou ovlivnit nepřátelské výsadky, diverzní a průzkumné skupiny, rychlé změny situace u svazků prvního sledu, možnosti boje v obklíčení apod. Podle konkrétní situace budeme volit i konkrétní druh pohyblivého pojítka. Musíme reálně počítat i s tím, že na komunikacích mohou být závaly, lesní požáry, zamořené úseky a další překážky.

K zabezpečení včasného doručování informací při omezeném počtu spojovacích sil a prostředků a tím i možnosti spojovací soustavy bude nutné zkracovat množství i délku předávaných informací.

Rozhodnutí velitele armády můžeme při omezených možnostech spojovací soustavy v některých případech předat vojským kombinovaným způsobem. Jeho princip spočívá v tom, že podřízení jsou informováni technickými prostředky o úkolech pouze v hlavních rysech a konkrétní rozkaz doručí styční důstojníci, vyslaní ze štábu armády k podřízeným.

Při výjezdech skupiny velitele na důležitá směry bojové činnosti můžeme zřídít předem určené místo velení nebo využít vzdušného místa velení. Hlavním druhem spojení z těchto dočasných míst velení bude rádiové spojení.

Spojení při přechodu armády do obrany mimo dotyk s nepřítelem

Budování spojovací soustavy při přechodu do obrany mimo dotyk s nepřítelem bude probíhat za příznivějších podmínek. Bude více času na zplánování spojení, spojovací útvary a jednotky budou na předepsaných počtech nebo s menšími ztrátami.

Budování spojovací soustavy pro přechod armády do obrany mimo dotyk s nepřítelem na začátku války bude probíhat podle stejných zásad jako při zaujetí příkrytí státní hranice; rovněž i význam jednotlivých druhů spojení zůstává nezměněn.

V zásadě podle stejných principů bu-

deme budovat spojovací soustavu i při přechodu armády do obrany mimo dotyk s nepřítelem v průběhu války — především, budeme-li obranu zaujímat na vlastním území.

Při přechodu armády do obrany na území nepřítele základní rozdíl bude spočívat v tom, že nemůžeme počítat s využitím stálé spojovací sítě a dalších stacionárních zařízení. Jednotlivé prvky spojovací soustavy budeme proto zřizovat a budovat pouze tabulkovými prostředky spojovacích útvarů a jednotek. Proto i rozsah a kapacita spojovací soustavy bude menší.

Spojovací vojsko se rozhodným způsobem podílí na přípravě průběhu a konečných výsledcích každé operace.

Úkoly a požadavky kladené na spojení jsou co do času i rozsahu velmi náročné. Jejich včasné a kvalitní splnění bude záviset především na všestranné přípravě spojovacích funkcionářů, příslušníků spojovacích útvarů a jednotek a provozuschopnosti spojovací techniky.

Neméně důležité jsou i podmínky, které pro práci spojovacího vojska vytvářejí hlavní funkcionáři štábu armády i jednotliví uživatelé spojovacích prostředků a spojovací soustavy jako celku.